

Studentoppgaver og forskningsprosjekter som har personopplysninger- midlertidige retningslinjer

(Oppdatert 14.04.20, AMS).

Innledning

Koronaviruset har konsekvenser for undervisningen ved HVL, men situasjonen vi er i vil også påvirke studentoppgaver og forskningsprosjekter som er i gang eller i ferd med å starte opp. Her har vi lagd en oversikt over ulike scenarioer og hvordan studenter, ansatte og forskere skal forholde seg til endringer i datainnsamling eller progresjon i student- og forskerprosjekter. Veiledningen gjelder for prosjekter som skal behandle personopplysninger og som er meldt, eller skal meldes til NSD.

For spørsmål til prosjekter som er eller skal godkjennes av REK:

- Studenter: kontakte veileder eller fagansatt.
- Forskere: kontakte fagansvarlig Anne-Mette Somby (anne-mette.somby@hvl.no) eller REK.

Bruk av ulike digitale plattformer/tjenester for innsamling av data til prosjekter

- Bruk av google forms, surveyxact, surveymonkey og tilsvarende der det kun er kopling til IP (og øvrig bare anonyme data) skal ikke meldes til NSD i studentprosjekter. Du kan ikke samle inn opplysninger om forhold relatert til helse eller andre særlige kategorier når det er mulig å kople svarene til IP adresse. Forskningsprosjekter skal meldes til NSD når datamaterialet er anonymt men kan koples til IP adresse.
- Bruk av google forms, surveyxact, surveymonkey og tilsvarende er tillatt ved innhenting av personopplysninger. Ved stor personvernrisiko (der datamaterialet inneholder særlige kategorier personopplysninger) skal bruk av tjenesten vurderes av fagansvarlig for forskningsetikk og personvern i forskning og ev. prodekan for forskning.
- Bruk av Zoom/skype/teams er tillatt ved intervjuer, også ved opptak. Der det er stor personvernrisiko (der datamaterialet inneholder særlige kategorier personopplysninger) skal bruk av tjenesten vurderes av fagansvarlig for forskningsetikk og personvern i forskning og ev. av prodekan for forskning.

HVL har avtale med Uninett for bruk av Zoom. Uninett har publisert informasjon om tjenesten her: <https://www.uninett.no/uninett-zoom-fakta-om-gdpr-og-personvern?fbclid=IwAR216aIUJ-F159-mF8BBX30jYl36nZ4PVR52cWGMei6-qECVu6t0djVosgw>

Opptak av intervjuer i Zoom kan lastes inn i forskningsserveren.

Særlige kategorier opplysninger: opplysninger om rasemessig eller etnisk opprinnelse, politisk oppfatning, religion, filosofisk overbevisning, fagforeningsmedlemskap, genetiske opplysninger, biometriske opplysninger med det formål å entydig identifisere noen, helseopplysninger, om seksuelle forhold, seksuell legning, straffedommer og lovovertrædelser (art. 9 og 10 i forordningen).

Kontaktpersoner:

Forskere og ansatte: Fagansvarlig Anne-Mette Somby. Fagansvarlig kan gjennomføre opplæring eller møte på skype/teams ved behov.

Studenter: veileder eller faglærer.

NSD sin rolle

NSD er vår personvernrådgiver og kan besvare faglige spørsmål og gjøre juridiske vurderinger i student og forskerprosjekter. Vi kan anta at det vil bli en del henvendelser til NSD og at det kan være mindre kapasitet enn normalt. NSD har gode ressurser på sine nettsider <https://nsd.no/>

Venter du på svar fra NSD?

Prosjekter som er til vurdering, kan få lengre vurderingstid. Dette må forskere og studenter ta høyde for i planlegging av prosjekter.

For studentprosjekter som ikke har startet datainnsamling anbefaler vi at disse gjennomføres uten at det innhentes egne data, det vil si at du bruker eksisterende (anonyme) data. Studenter må avklare dette med veileder eller faglærer.

Hvilke konsekvenser har koronaviruset for datainnsamling?

Intervju:

Dersom du har planlagt intervjuer må dette skje via skype, zoom, teams eller telefon. Du kan ikke gjennomføre fysiske intervjuer.

Dersom intervjuet vil omhandle særlige kategorier opplysninger (sensitive opplysninger) <https://www.datatilsynet.no/rettigheter-og-plikter/personopplysninger/> kan du som en hovedregel ikke gjøre opptak av intervjuet. Dersom du har fått en vurdering fra NSD vil det gå fram hvorvidt du har særlige kategorier opplysninger eller ikke i datamaterialet ditt.

Dersom du ikke skal registrere særlige kategorier opplysninger kan du ta opptak på privat utstyr. Dette må avtales med veilederen din, eller med fagansvarlig ved HVL Anne- Mette Somby.

Spørreskjema:

Spørreskjema kan brukes ved datainnsamling. HVL har avtale SurveyXact ved spørreundersøkelser. Din veileder eller en faglig ansatt kan hjelpe deg med å finne mer informasjon dersom du ikke vet hvordan du skal bruke SurveyXact.

Observasjoner:

Du kan ikke foreta observasjoner som en del av datainnsamling.

Andre metoder:

For forskningsmetoder som ikke involverer kontakt med andre vil det ikke ha noen konsekvenser.

Hvilke endringer skal meldes til NSD?

Du skal bare melde fra dersom det er substansielle endringer i prosjektet, som for eksempel:

- Forlengelse av prosjektperioden.
- Datainnsamlingen skal ikke gjennomføres.
- Ny eller endret metode, for eksempel spørreskjema i stedet for intervju.

- Nytt utvalg, for eksempel lærere i stedet for elever.

Du trenger ikke melde fra om:

- Små endringer i intervjuguide eller spørreskjema.
- Endring i antall deltakere.
- Bruk av private enheter til behandling av lydopptak eller andre forskningsdata (avklares med veileder eller faglærer, ev. med fagansvarlig ved HVL).

Nyttige tips til studenter:

- Ved endringer i prosjektet må du også endre informasjon- og samtykkeskriv slik at informasjonen du gir til deltakerne samsvarer med endringene dine. Pass på at prosjektperioden er riktig.
- Les informasjon på nettsiden til NSD eller HVL <https://www.hvl.no/forskning/forskningsetikk/>
- Ta kontakt med veilederen eller en faglærer før du kontakter NSD eller sender en endringsmelding. Du kan ha samme spørsmål som andre.

Tips til veiledere:

- Dersom datainnsamling ikke lar seg gjennomføre eller blir forsinket anbefaler vi at studenter innhenter anonyme data til studentoppgaven:
 - o Spørreskjema uten kobling til IP adresse og uten bakgrunnsvariabler som kan identifisere personer.
 - o Intervjuer uten lydopptak og uten bakgrunnsinformasjon som kan identifisere personer.
 - o Eksisterende anonyme data.
- Bistå studenter i kontakten med NSD slik at vurderingstiden kan gå raskere.
- Ha oversikt over hva som anses som særlige kategorier opplysninger. Slike opplysninger kan bare behandles på Forskningsserveren.
- Ta kontakt med fagansvarlig Anne-Mette Somby i vanskelige saker.